

(i) Printed Pages : 4 Roll No.

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

0	1	1	8
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester
(2053)

ECONOMICS (In all Mediums)

Paper : Macro Economics

Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 90

- Note :—(1) Attempt FIVE questions in all. Question No. 1 is compulsory. Attempt ONE question each from Units I, II, III and IV.
- (2) For private candidates, who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will proportionately be increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

1. Attempt any NINE of the following :
- (1) Scope of Macro Economics.
 - (2) MEC (Marginal Efficiency of Capital).
 - (3) Relation between Multiplier and MPC.
 - (4) Laissez faire policy.
 - (5) Say's law of markets.
 - (6) Effective demand.
 - (7) Commodity money.
 - (8) Primary functions of money.
 - (9) Commercial Bank.
 - (10) Inflation.
 - (11) Fiscal policy.
 - (12) Different phases of trade cycles.

9×2=18

UNIT—I

2. Distinguish between marginal propensity to consume and average propensity to consume. Discuss the factors which determine the propensity to consume. 18
3. What is meant by investment ? Explain its types. 18

UNIT—II

4. Critically explain classical theory of employment. 18
5. Critically explain Keynesian theory of employment. 18

UNIT—III

6. Critically explain liquidity preference theory of interest. 18
7. Discuss the process of credit creation by commercial banks. 18

UNIT—IV

8. Explain demand pull and cost push theory of inflation. 18
9. How does monetary policy help in achieving the objective of internal stabilization ? 18

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :-** (1) कुल पांच प्रश्न करें। प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट I, II, III और IV में से कम से कम एक प्रश्न करें।
- (2) निजी उम्मीदवारों के लिए, जिनका आंतरिक मूल्यांकन के लिए पहले आकंलन नहीं किया गया है, उनके द्वारा प्राप्त अंक आनुपातिक रूप से आंतरिक मूल्यांकन के बदले में पेपर के अधिकतम अंक तक बढ़ा दिए जाएंगे।
1. निम्नलिखित में से कोई नौ प्रश्न करें :
- (1) समष्टि अर्थशास्त्र का क्षेत्र।
 - (2) एम.ई.सी. (पूँजी की सीमांत उत्पादकता)।
 - (3) गुणक और एम.पी.सी. के बीच संबंध।
 - (4) सरकार की न दखल देने की नीति।
 - (5) से का बाजार का नियम।
 - (6) प्रभावपूर्ण मांग।

(7) वस्तु मुद्रा।	
(8) मुद्रा के प्राथमिक कार्य।	
(9) व्यापारिक बैंक।	
(10) मुद्रास्फीति।	
(11) राजकोषीय नीति।	
(12) व्यापार चक्र के विभिन्न चरण।	$9 \times 2 = 18$

यूनिट-I

2. सीमांत उपभोग प्रवृत्ति और औसत उपभोग प्रवृत्ति के बीच अंतर बताओ। उन कारकों की विवेचना कीजिए जो उपभोग प्रवृत्ति को निर्धारित करते हैं। 18

3. निवेश से क्या तात्पर्य है ? इसके प्रकारों की व्याख्या करें। 18

यूनिट-II

4. रोजगार के पारंपरिक सिद्धांत की आलोचनात्मक व्याख्या करें। 18
 5. केनज के रोजगार सिद्धांत की आलोचनात्मक व्याख्या करें। 18

यूनिट-III

6. ब्याज के तरलता पसंद सिद्धांत की आलोचनात्मक व्याख्या करें। 18
 7. व्यापारिक बैंकों द्वारा ऋण निर्माण की प्रक्रिया पर चर्चा करें। 18

यूनिट-IV

8. मुद्रास्फीति की मांग पुल और लागत धक्का सिद्धांत की व्याख्या करें। 18
 9. मौद्रिक नीति आंतरिक स्थिरीकरण के उद्देश्य को प्राप्त करने में कैसे मदद करती है ? 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :— (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ I, II, III ਅਤੇ IV ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਕਲਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਅੰਕਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

- (1) ਸਮਸ਼ਟੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਖੇਤਰ
- (2) ਐਮ.ਈ.ਸੀ. (ਪੂਜੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਿਕਤਾ)।
- (3) ਗੁਣਕ ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ।

- (4) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ।
- (5) ਸੇ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨਿਯਮ।
- (6) ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੰਗ।
- (7) ਵਸਤੂ ਮੁਦਰਾ।
- (8) ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਮੁੱਦਲੇ ਕੰਮ।
- (9) ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕ।
- (10) ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ।
- (11) ਰਾਜਕੋਸ਼ੀ ਨੀਤੀ।
- (12) ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ।

$9 \times 2 = 18$

ਯੂਨਿਟ-੧

2. ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਔਸਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ। ਉਹਨਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ? 18
3. ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-੨

4. ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
5. ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-੩

6. ਵਿਆਜ ਦੇ ਤਰਲਤਾ ਤਰਜੀਹ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
7. ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਖ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-੪

8. ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ ਦੇ ਮੰਗ ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਪੱਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
9. ਮੁਦਰਿਕ ਨੀਤੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ? 18